

Agron Advies
t.a.v. Koen Willems
Koppelstraat 95
5741 GB Beek en Donk

Quickscan Flora- en faunawet op locatie Vlagberg 35a te Sint Anthonis
door ir. Hans Hovens en Paul op het Veld

Belfeld, 14 december 2016

Inleiding

Martien Rongen wil het melkveebedrijf op de locatie Vlagberg 35a te Sint Anthonis uitbreiden met een opfokgeitenstal, een veldschuur, 3 silo's voor de opslag van ruwvoer en 2 opslagen voor vaste mest. Agron Advies begeleidt deze ontwikkelingen en heeft aan ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven hiertoe een quickscan Flora- en faunawet uit te voeren.

Figuur 1 geeft de huidige situatie weer. De bouw van de opfokgeitenstal heeft enkele jaren stil gelegen en dient nu te worden afgemaakt. Omdat er zal niks worden gesloopt, valt de bestaande bebouwing buiten het plangebied (zie figuur 1). Figuren 2 t/m 5 zijn foto's van de huidige situatie. Figuur 6 geeft de beoogde situatie weer.



Figuur 1. Ligging van het plangebied.
1, 2, 3 en 4 = te behouden bebouwing (valt buiten het plangebied);
5 = af te bouwen opfokgeitenstal.



Figuur 2. De af te bouwen opfokgeitenstal (5 in figuur 1).



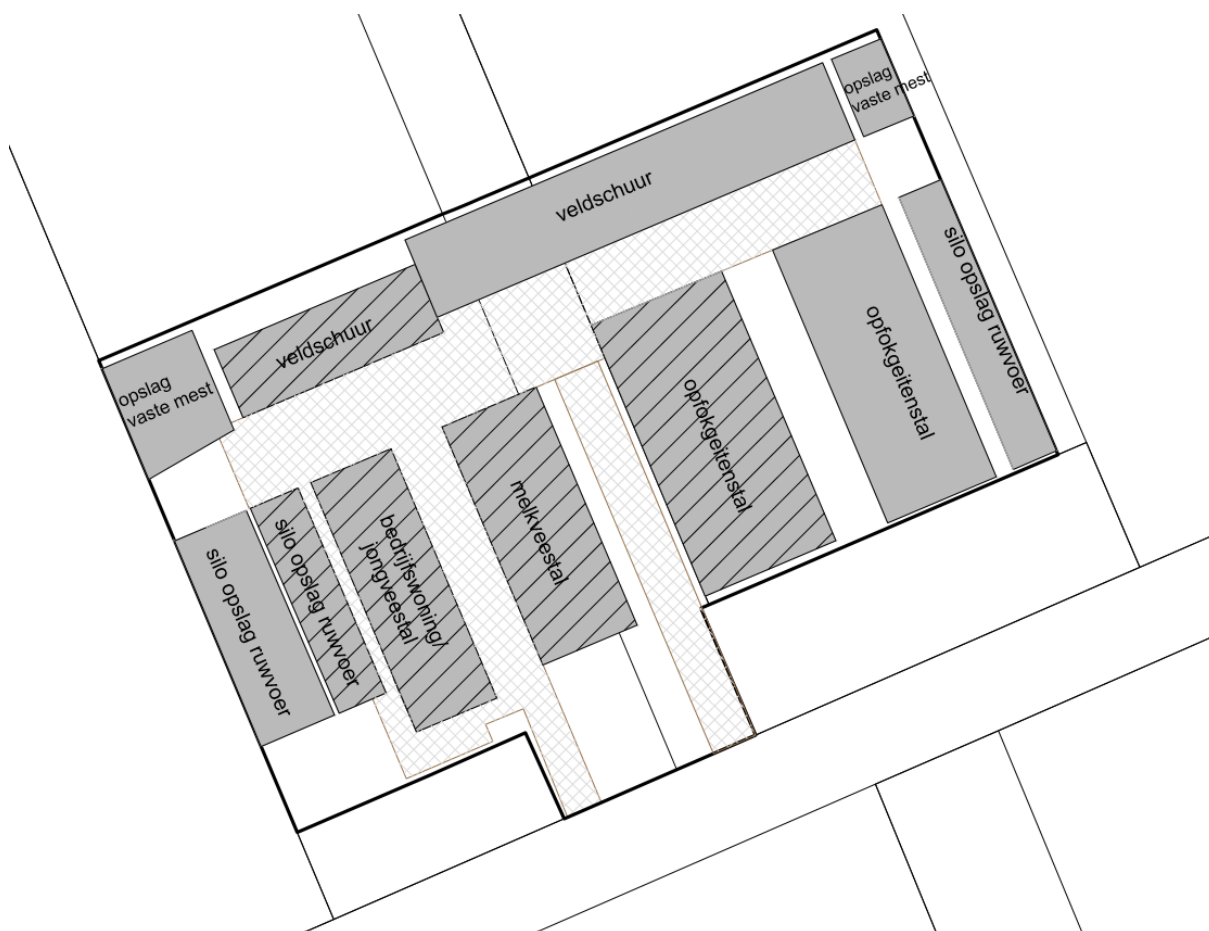
Figuur 3. Hier komt de te bouwen veldschuur.



Figuur 4. Hier worden silo's voor de opslag van ruwvoer gebouwd.



Figuur 5. Hier komt een opslag van vaste mest.



Figuur 6. De beoogde situatie.

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

1. algemene soorten (FF1);
2. overige soorten (FF2);
3. streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' - zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economische zaken goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de

werkzaamheden rekening mee houden (door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven). Als een sector nog niet beschikt over een goedgekeurde gedragscode, dan moet er bij ruimtelijke ingrepen bij eventueel voorkomende verblijfplaatsen van beschermde soorten van de categorie overige soorten een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen ‘geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort’.

De categorie ‘streng beschermde soorten’ omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle inheemse vogels. Voor de categorie ‘streng beschermde soorten’ wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt géén vrijstelling en moet dus altijd een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst aan drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets en aan alle drie criteria moet worden voldaan.

In sommige gevallen gelden bovendien aanvullende toetsingscriteria. Als het gaat om een ontheffingaanvraag in het kader van

- bestendig beheer en onderhoud in landbouw of bosbouw, of
- bestendig gebruik, of
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling,

én het gaat om ‘streng beschermde soorten’ en/of vogelsoorten, dan wordt extra getoetst op het volgende criterium:

- 4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’.

Werkwijze

Op 13 december 2016 heeft Faunaconsult het onderzoeksgebied en de directe omgeving (in een straal van 100 meter rond het plangebied) bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten. Het plangebied werd geïnspecteerd op de aanwezigheid van beschermde planten, vogelnesten en vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dieren. De te behouden gebouwen werden tevens geïnspecteerd op de aanwezigheid van uilennesten. Aan de hand van relevante (verspreidings)literatuur (RAVON, 2006, 2007, 2010, 2011 en 2013) en de waarnemingsoverzichten op www.ravon.nl/tijdschrift is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Bevindingen

Zoogdieren en vogels

In het plangebied is geen bebouwing die zal worden gesloopt. Omdat het plangebied verder alleen uit grasland en verhard terrein bestaat, zijn er slechts enkele zoogdiersoorten te verwachten (zie tabel 1).

In het grasland nabij de bestaande bebouwingen zijn in het broedseizoen geen weidevogels te verwachten (deze bevinden zich op ruimere afstand). De bestaande stallen hebben enkelwandige gevels en daken, waardoor hier geen uilennesten in aanwezig zijn. Ook in een straal van 100 meter rondom het plangebied zijn geen jaarrond beschermde uilen- of roofvogelnesten te verwachten. Tabel 1 geeft een overzicht van de beschermde zoogdieren en amfibieën die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. Omdat de af te bouwen opfokgeitenstal onder water staat en deels met grote lisdodde is begroeid, is het mogelijk dat enkele algemene amfibieën het plangebied als habitat gebruiken (zie tabel 1). De sloten rondom het plangebied zijn sterk ijzerhoudend (roestbruin) en spaarzaam begroeid met mannagras. Hierdoor zijn deze ongeschikt als voortplantingshabitat van strenger beschermde amfibieën of vissen. Tijdens het veldbezoek zijn de sloten met een steeknet van 70 cm bemonsterd, daarbij werden geen beschermde soorten waargenomen.

Tabel 1. Beschermde zoogdieren en amfibieën die mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)	X		
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X		
Haas (<i>Lepus europeus</i>)	X		
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Overige beschermde soorten

In het plangebied zijn alleen algemene, niet beschermde planten waargenomen als valse kamille, paardenbloem, ridderzuring, klein kruiskruid, schapenzuring, kruipende boterbloem, veldkers, grote lisdodde, herderstasje en paarse dovenetel. Beschermde planten zijn afwezig en overige beschermde soorten zijn evenmin te verwachten.

Conclusies

Rekening houden met algemeen beschermde soorten

De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren en amfibieën van de categorie ‘algemene soorten’ voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van ‘AMvB artikel 75’ van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Literatuur

- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- RAVON, 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. RAVON, 51: 119-132.